

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права та
порівняльного права

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

МІЖНАРОДНО–ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Луцьк – 2025

Силабус вибіркового освітнього компонента Міжнародно–правові механізми захисту прав людини підготовки бакалавра.

Розробник:

Булавина Світлана Євгенівна – к.іст.н., доцент, доцент кафедри теорії та історії держави і права та порівняльного права

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(Кравчук В.М.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права та порівняльного права
Протокол № 01 від 03 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри:

(Яцишин М. М.)

© Булавина С. Є. 2025

I. Опис освітнього компоненту

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компоненту
денна форма навчання	Галузь знань-08 право Спеціальність-081право освітньо-професійна програма-право освітній рівень - бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>150 / 5</u>		Рік навчання 2-ий
		Семестр 3-ий
		Лекції 24 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) 26 год.
	Самостійна робота 90 год.	
	Консультації 10год.	
	Форма контролю : залік	
Мова навчання українська		

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компоненту
заочна форма навчання	Галузь знань-08 право Спеціальність-081право освітньо-професійна програма-право освітній рівень - бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>150 / 5</u>		Рік навчання 2-ий
		Семестр 3-ий
		Лекції 6 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) 8 год.
	Самостійна робота 118 год.	
	Консультації 18год.	
	Форма контролю : залік	
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

Викладач	Булавина Світлана Євгенівна
Науковий ступінь	кандидат історичних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри теорії та історії держави і права
Телефон	+380677365055
e-mail	sbul16@ukr.net
Консультації	Очні консультації: 2 академічні години кожного вівторка о 13.25-14.45, аудиторія В-123
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=793&notifyeditingon=1

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Міжнародно–правові механізми захисту прав людини» належить до дисциплін вибіркового циклу та є нормативним документом Волинського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою теорії та історії держави і права на основі освітньо-професійної програми Право підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня відповідно до навчального плану для галузі знань 08 Право, спеціальність –081 Право денної форми навчання. Силабус укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Вивчення вибіркового освітнього компонента «Міжнародно-правові механізми захисту прав людини» є методологічною, світоглядною дисципліною, значення якої у системі юридичної науки зумовлено універсальною системою знань про права людини та юридичні гарантії їх забезпечення. Передбачає вивчення основоположних стандартів прав людини, міжнародно-правові акти, механізми захисту прав людини, розв'язання низки завдань професійної підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі юридичної освіти відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081Право. У межах ВОКМіжнародно–правові механізми захисту прав людини досліджуються міжнародні та національні механізми захисту прав людини, які мають важливе значення для правової та інших систем суспільства та юридичної науки.

2. Пререквізити

Для освоєння ВОК Міжнародно–правові механізми захисту прав людини використовують знання, вміння і навички, сформовані у ході вивчення таких дисциплін, як: Теорія держави і права, Історія держави і права зарубіжних країн,

Постреквізити. Освоєння даного освітнього компонента є необхідною основою для проходження виробничої та навчальної практики в юридичних відділах управліннях, установах, виробництвах, організаціях та інше. ВОК Міжнародно–правові механізми захисту прав людини служить необхідною передумовою для всієї системи вищої освіти, теоретичною основою сукупності знань та умінь, що формують відповідний рівень загального світогляду студента.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою вивчення вибіркового освітнього компонента є глибоке та ґрунтовне освоєння здобувачами освіти основних засад міжнародно-правового захисту прав людини, знань про міжнародно-правові стандарти з прав людини, набуття ними навичок роботи з міжнародно-правовими актами, які закріплюють міжнародні стандарти прав людини, а також ознайомлення з міжнародною практикою із захисту прав людини.

Мета проведення лекцій полягає у тому, щоб ознайомити студентів з основними положеннями ВОК Міжнародно–правові механізми захисту прав людини, включаючи положення, які дискутуються в науці або ж взагалі досі не висвітлені у літературі; розглянути позиції правозастосовної практики. Мета проведення практичних занять полягає в тому, щоб виробити у здобувачів освіти практичні навички, зокрема: аналізувати та застосовувати відповідні норми міжнародних договорів, робити самостійні науково обґрунтовані висновки та узагальнення, аргументовано відстоювати свою правову позицію

Завдання вивчення курсу:

- сформувані знання про становлення міжнародних норм щодо прав людини;
- ознайомити студентів з теоріями прав людини;
- здійснити аналіз основних джерел (обґрунтованості) прав людини;
- проаналізувати співвідношення прав людини і спільноти держав;
- аналізувати міжнародно-правові акти з прав людини, використовувати їх у вітчизняній та міжнародній правозахисній практиці
- охарактеризувати культурний релятивізм і універсальні права людини;
- проаналізувати багатосторонню політику щодо прав людини;
- сформувані знання про міжнародне право захисту прав людини та основних свобод.

4.Результати навчання (Компетентності)

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти зможе виявити такі компетентності:(згідно зі Стандартом вищої освіти за **спеціальності: 081 Право**, за освітньо-професійною програмою **Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**).

Компетентності, яких набуває здобувач освіти при вивченні дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми:

Інтегральна компетентність: здатність і готовність особи розв’язувати задачі і проблеми у галузі права із поглибленим рівнем знань та вмінь, достатніх для вирішення проблемних професійних завдань у сфері нормотворчої діяльності, охорони та забезпечення прав і свобод людини тощо.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення

Результати навчання (РН):

РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

5. Структура освітнього компонента

Денна форма навчання

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Пр. зан.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовний модуль I						
Теоретико-правові засади міжнародно захисту прав людини						
Лекція 1. Загальні положення про права людини	14	2	2	10	1	Р/ДС/ СР/УО=4
Лекція 2. Захист прав людини у діяльності ООН	10	2	2	5		Р/ДС/ СР/УО=4
Лекція 3. Захист прав людини в Європі	9	2	2	5	1	Р/ДС/ СР/УО=4
Лекція 4. Регіональні системи захисту прав людини	10	2	2	5		ДС/ СР/ УО=4
Разом за ЗМ 1		8	8	25	2	16
Змістовний модуль 2						
Міжнародно-правові стандарти захисту прав людини.						
Практика Європейського суду з прав людини як джерело тлумачення стандартів						
Лекція 5. Право на життя	9	2	2	5	1	ДС /Р/ УО =4
Лекція 6. Заборона катувань, нелюдських або таких що принижують гідність, видів поведження чи покарання	15	2	2	10		Р/УО/ РМГ =4
Лекція 7. Право на свободу та особисту недоторканність	15	2	2	10	1	РМГ / УО / ДС =4
Лекція 8. Право на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції	10	2	2	5	1	РП/УО/ДБ=4
Лекція 9. Свобода думки совісті та релігії	10	2	2	5	1	ДС/УО/РМГ =4
Лекція 10. Свобода	10	2	2	5	1	

вираження поглядів						ДС/УО/РМГ =4
Лекція 11. Свобода зібрань та об'єднання	9	2	2	5	1	ДС/УО/РМГ =4
Лекція 12. Право на власність та заборона дискримінації	15	2	2	10		ДС / УО /Р/=4
Разом за ЗМ- 2		16	16	55	6	32
Змістовий модуль 3. Комплексний міжнародний захист прав людини: вразливі групи, судові гарантії та допустимі обмеження						
Лекція 13. Право на справедливий суд і на дієвий (ефективний) засіб юридичного захисту	13		2	10	1	ДС/У/РМГ/ДБ=4
Лекція 14. Обмеження прав і свобод людини	10			10	1	ДС/У/РМГ/ДБ=4
Лекція 15. Міжнародний захист окремих категорій та груп осіб	14	2	2	9		
Разом за ЗМ - 3		2	4	29	2	8
Всього ПЗ						56
Термінологічний словник						5
Самостійна робота						9
Підсумкова контрольна робота (moodle)						30
Разом за поточний контроль						100
Всього годин/Балів	150	26	28	109	10	

Методи та форми поточного контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування тощо. **Moodle, Zoom, Meet** – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті у дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс навчальної дисципліни у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Пр. зан.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль І						
Теоретико-правові засади міжнародно захисту прав людини						
Лекція 1. Загальні положення про права людини	14			5	5	Р/ДС/УО=10
Лекція 2. Захист прав людини у діяльності ООН	10	2	2	5		
Лекція 3. Захист прав людини в Європі	9			5		

Лекція 4.Регіональні системи захисту прав людини	10			5		
Разом за ЗМ 1		2	2	20	5	10
Змістовний модуль 2						
Міжнародно–правові стандарти захисту прав людини.						
Практика Європейського суду з прав людини як джерело тлумачення стандартів						
Лекція 5.Право на життя	9			10		Р/УО/ ДБ =10
Лекція 6. Заборона катувань, нелюдських або таких що принижують гідність, видів поведження чи покарання	15	2	2	10	1	
Лекція 7.Право на свободу та особисту недоторканність	15			10	1	Р / УО / ДС =10
Лекція 8.Право на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції	10	2	2	10	1	
Лекція 9.Свобода думки совісті та релігії	10			10	1	
Тема 10.Свобода вираження поглядів	10			5	1	ДС / УО /Р/==10
Лекція 11.Свобода зібрань та об'єднання	9	2	2	5	1	
Лекція 12.Право на власність та заборона дискримінації	15			10		
Разом за ЗМ- 2		6	16	70	8	30
Змістовний модуль 3. Комплексний міжнародний захист прав людини: вразливі групи, судові гарантії та допустимі обмеження						
Лекція 13.Право на справедливий суд і на дієвий (ефективний) засіб юридичного захисту	13			7		ДС/У/Р/ДБ=10
Лекція 14.Обмеження прав і свобод людини	10	2	2	7	5	
Лекція 15.Міжнародний захист окремих категорій та груп осіб	14			7		
Разом за ЗМ - 3		2	2	21	5	10
Всього ПЗ						50
Самостійна робота						20

Підсумкова контрольна робота (moodle)						30
Разом за поточний контроль						100
Всього годин/Балів	150	10	10	121	18	

Методи та форми поточного контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування тощо. **Moodle, Zoom, Meet** – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті у дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс навчальної дисципліни у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

6.Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота передбачає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу по кожній темі та виконання завдань з ВОК Міжнародно–правові механізми захисту прав людини для здобувачів освіти <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2998&notifyeditingon=1> (на платформі moodle) і оцінюється викладачем індивідуально відповідно до – **табл. 3(СР)**.

Завдання для самостійної роботи слід виконувати за варіантом, що відповідає номеру у списку електронного журналу здобувачів освіти:

Строки виконання: у першому семестрі – на останнє практичне заняття.

Варіант I

1.Захист прав жінок.

2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 6 “Конвенції Право на справедливий суд і дієвий (ефективний) засіб юридичного захисту”.

Варіант II

1.Назвіть підстави і механізм реалізації громадянами України права на участь у зборах, мітингах, вуличних походах, демонстраціях, маршах, у пікетуванні.

2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 14 “Конвенції Заборона дискримінації”.

Варіант III

1.Проаналізуйте роль Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в забезпеченні прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Варіант IV

1.Назвіть “покоління” прав людини, з’ясуйте, чим можна пояснити їх неоднозначне становлення й закріплення в національному законодавстві та міжнародно-правових актах.

2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 11 Конвенції “Свобода зібрань та об’єднань”.

Варіант V

1.Захист прав дітей.

2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 9 Конвенції “Свобода думки, совісті та релігії.”

Варіант VI

1.Захист прав осіб з інвалідністю.

2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті Стаття 10 Конвенції “Кожен має право на свободу вираження поглядів”.

Варіант VII

1. Захист прав осіб похилого віку.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 3 Конвенції “Заборона катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження чи покарання”.

Варіант VIII

1. З’ясуйте, як у міжнародно-правових актах регулюються право людини на життя і право на свободу (світогляду, пересування, думки тощо)/
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 8 Конвенції “Кожен має право на повагу до його приватного і сімейного життя, до житла і до таємниці кореспонденції”.

Варіант IX

1. Захист прав пацієнтів.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 2 Конвенції “Право на життя”.

Варіант X

1. Універсальні контрольні органи із захисту прав людини: характеристика, повноваження.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 8 Конвенції “Кожен має право на повагу до його приватного і сімейного життя, до житла і до таємниці кореспонденції”.

Варіант XI

1. Захист прав біженців, вимушених переселенців і переміщених осіб.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 3 Конвенції “Заборона катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження чи покарання”.

Варіант XII

1. Захист прав меншин і корінних народів.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 14 “Конвенції Заборона дискримінації”.

Варіант XIII

1. Статутні органи ООН у сфері захисту прав людини та їх процедури. Допоміжні органи.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 8 Конвенції “Кожен має право на повагу до його приватного і сімейного життя, до житла і до таємниці кореспонденції”.

Варіант XIV

1. “Спеціальні процедури” в галузі захисту прав людини.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 2 Конвенції “Право на життя”.

Варіант XV

1. Посадові особи в галузі захисту прав людини.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 6 “Конвенції Право на справедливий суд і дієвий (ефективний) засіб юридичного захисту”.

Варіант XVI

1. Право на судовий захист в Європейському суді з прав людини.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 14 “Конвенції Заборона дискримінації”.

Варіант XVII

1. Договірні органи в галузі захисту прав людини та їх процедури.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 11 Конвенції “Свобода зібрань та об’єднань”.

Варіант XIX

1. Права людини під час збройних конфліктів.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 9 Конвенції “Свобода думки, совісті та релігії”.

Варіант XX

1. Право на справедливий суд і на дієвий (ефективний) засіб юридичного захисту.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті Стаття 10 Конвенції “Кожен має право на свободу вираження поглядів”.

Варіант XXI

1. Інші спеціалізовані організації та форуми в галузі прав людини.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 3 Конвенції “Заборона катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання”.

Варіант XXII

1. Захист прав людини в період Ліги Націй.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 8 Конвенції “Кожен має право на повагу до його приватного і сімейного життя, до житла і до таємниці кореспонденції”.

Варіант XXIII

1. Захист прав людини в діяльності ООН.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 2 Конвенції “Право на життя”.

Варіант XXIV

1. Міжнародний механізм захисту прав людини.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 9 Конвенції “Свобода думки, совісті та релігії”.

Варіант XXV

1. Національний механізм захисту прав людини.
2. Самостійно опрацювати стислий виклад справи Практики Європейського суду з прав людини, згідно статті 6 “Конвенції Право на справедливий суд і дієвий (ефективний) засіб юридичного захисту”.

IV. Політика оцінювання

Формуючи лекційний матеріал і практичні завдання, викладач створює умови для найбільш ефективного засвоєння здобувачем освіти знань в рамках пропонованого освітнього компонента. Досягненню відповідної мети слугує, зокрема визначення тих питань, що за рівнем складності можуть бути вивчені студентом в рамках самопідготовки.

При цьому в ході викладення освітнього компонента викладач використовує сучасні наукові методи (та проводиться на платформі <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=793&notifyeditingon=1> спрямовані в тому числі на розвиток у здобувачів освіти критичного мислення і вміння самостійно аналізувати обставини правової реальності та давати їм оцінку з точки зору положень чинного законодавства України і норм міжнародного права.

Відвідування лекційних і практичних занять здобувачем освіти покликане забезпечити отримання ним концентрованих знань, що досягається у тому числі безпосередньою участю в обговоренні відповідної тематики, а також зверненням до викладача із запитаннями з метою конкретизації тих чи інших аспектів предмету розгляду. Поряд із цим, для забезпечення освітнього компонента викладач використовує сучасні технології, зокрема хмарні сервіси і освітні платформи чим створює можливості для самостійного ефективного засвоєння здобувачем освіти пропонованого матеріалу у межах елементів структури освітнього компонента. У зв'язку з цим, якщо інше не встановлено положеннями нормативно-правових документів Університету, здобувач освіти, який пропустив лекційне або практичне заняття, може самостійно опрацювати відповідний матеріал і пройти контроль знань з використанням відповідних електронних сервісів або ж пройти контроль знань на одному з практичних аудиторних занять. Також у разі необхідності здобувач освіти може відвідати консультацію з конкретної теми для заповнення прогалін у знаннях.

Так, здобувач освіти, може отримати додаткові (бонусні) бали за участь у наукових конференціях, олімпіадах, у конкурсах наукових студентських робіт, підготовку наукових публікацій (з тематики ВОК); а також за активність на заняттях до 20% максимального поточного балу.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі здобувачами освіти є Moodle.

Консультації відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі теорії та історії держави і права (каб. В-123) .

Оцінювання роботи здобувача освіти

На семінарських заняття здобувачі освіти, відповідно до вказівок викладача, можуть відповідати усно, доповнювати основні відповіді, готувати письмові відповіді на окремі питання, виконувати тестові та творчі завдання.

Шкала оцінювання роботи здобувача освіти на семінарських заняттях

(денна форма навчання):

0-1 – незадовільно - питання висвітлені недостатньо, не використано юридичної термінології, окремі тези потребують уточнення, доопрацювання.

2 – задовільно - питання висвітлені поверхнево, використана частково юридична термінологія, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

3 – добре –питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, класифікації, зроблені окремі висновки;

4 – відмінно - питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, класифікації, зроблені конкретні висновки.

Шкала оцінювання самостійної роботи здобувача освіти

(денна форма навчання):

0-5 – незадовільно - питання висвітлені недостатньо, не використано юридичної термінології, окремі тези потребують уточнення, доопрацювання.

9 – задовільно - питання висвітлені поверхнево, використана частково юридична термінологія, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

13 – добре –питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, класифікації, зроблені окремі висновки;

14 – відмінно - питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, класифікації, зроблені конкретні висновки.

Шкала оцінювання роботи здобувача освіти на семінарських заняттях

(заочна форма навчання):

0-4 – незадовільно - питання висвітлені недостатньо, не використано юридичної термінології, окремі тези потребують уточнення, доопрацювання.

5 – задовільно - питання висвітлені поверхнево, використана частково юридична термінологія, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

9 – добре –питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, класифікації, зроблені окремі висновки;

10 – відмінно - питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, класифікації, зроблені конкретні висновки.

Шкала оцінювання самостійної роботи здобувача освіти

(заочна форма навчання):

0-5 – незадовільно - питання висвітлені недостатньо, не використано юридичної термінології, окремі тези потребують уточнення, доопрацювання.

10 – задовільно - питання висвітлені поверхнево, використана частково юридична термінологія, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

15 – добре –питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, класифікації, зроблені окремі висновки;

20 – відмінно - питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, класифікації, зроблені конкретні висновки.

Шкала оцінювання термінологічного словника здобувачами освіти

(денна форма навчання):

0-4 – незадовільно - - терміни не відповідають сучасним стандартам, є не актуальними для ОК, висвітлені не повністю, не відповідність термінів їхнім визначенням, використання неправильної мови та граматики;

5 – задовільно - - терміни відповідають поверхнево сучасним стандартам, частково є актуальними для ОК, використана кількість термінів частково, які потребують деякого уточнення;

6 – добре — терміни висвітлені частково сучасним стандартам, є актуальними для ОК, використана необхідна кількість термінів, відповідність термінів їхнім визначенням;

7 – відмінно - терміни відповідають сучасним стандартам, є актуальними для ОК, висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, відповідність термінів їхнім визначенням, використання правильної мови та граматики, охоплює словник усі ключові терміни теми.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

– посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;

вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Поточний контроль за темами освітнього компонента здійснюється в рамках практичних занять, що проводяться згідно з розкладом.

Здобувач освіти має право повторно скласти поточний контроль за темою лише один раз.

Якщо тема передбачає надання здобувачем освіти усної відповіді

щодо питань плану теми, а також вирішення юридичної задачі, здобувач освіти має право повторно скласти ту частину (ті частини) завдань, за які ним одержані бали нижче максимальних.

Зараховується найбільший результат, одержаний здобувачем освіти за результатами складання відповідної частини завдань або їх повторного складання.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється централізовано для всіх здобувачів освіти у визначений викладачем час до дати, встановленої для повторного проведення заліку («перша, друга та третя відомості»).

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з вибіркового освітнього компонента на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних (семінарських, індивідуальних), лабораторних занять (тощо) самостійної роботи, Підсумкової контрольної роботи тощо.

Модульні контрольні роботи не плануються, не проводяться.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом (програмою) освітнього компонента. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості шляхом виконання комплексного контрольного завдання у формі тестів на платформі moodle. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Повторне складання заліку з освітнього компоненту допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан (директор) факультету (інституту).

Залік відбувається в період заліково-екзаменаційної сесії, передбаченої навчальним планом, згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Бали зарахування навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість бонусних балів
Публікація наукової статті в періодичному науковому фаховому виданні категорії «Б» (у співавторстві із науковим керівником)	до 7 балів
Виступ з доповіддю на міжнародній, всеукраїнській науково-практичній конференції, засіданні круглого столу, симпозіуму та іншому науковому заході	до 5 балів
Публікація тез доповіді у збірнику матеріалів конференції, круглого столу чи іншого наукового заходу	до 5 балів
Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді	до 8 балів
Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	до 10 балів

Відповідно до п 4.5. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 р. (протокол Вченої ради № 8) передбачено, що здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й *досягли значних результатів*, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК.

Науково-методичною комісією юридичного факультету затверджено систему бонусних балів, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК в обсязі до 35 балів (протокол № 01 від 03 вересня 2025 р.).

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси:

Базова література

1. Андрушак О.М., Булавина С.Є. Права людини: теоретико–правова характеристика в українському контексті. *Журнал «Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»)»*.2025. № 9(39) 2025. С.159-168.
2. Андрушак О.М., Булавина С.Є. Джерела виникнення та еволюції феномена прав людини. Проблеми забезпечення прав і свобод людини : зб. матеріалів XI Міжнар. наук.-практ. конф. (Луцьк, 10 груд. 2024 р.) / уклад. Л. М. Джурак. Луцьк : Вежа-Друк, 2024. С.12-13.
3. Андрушак О.М., Булавина С.Є. Розуміння феномена інститутів громадянського суспільства у правових концепціях теорії держави та права. Трансформація правової системи України: виклики сучасності : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 17 грудня 2024 р. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. – С.10-13
4. Булавина С. Є. Права людини як система правил з дотримання взаємних зобов'язань людини й держави у громадянському суспільстві. *Innovations and prospects in modern science: Proceedings of IX International Scientific and Practical Conference, (August 28-30, 2023) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2023. С. 237–241.*
5. Булавина С.Є. Способи захисту прав людини і громадянина в умовах громадянського суспільства. Проблеми забезпечення прав і свобод людини : зб. матеріалів X Міжнар. наук.-практ. конф. (Луцьк, 8 груд. 2023 р.) / уклад. Л. М. Джурак. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. С.21–24.

6. Булавина С.Є., Гороть А.М. Заборона катування або нелюдського чи такого, що принижує гідність, поведження або покарання в міжнародному праві як механізм забезпечення прав людини. *Історико-правовий часопис: науковий журнал*. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. № 2(21). С.25-30. (0,37а.а.) DOI <https://orcid.org/0000-0003-1239-0563>

7. Права і свободи людини. навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра усіх освітньо-професійних програм (крім «081 - Право») / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Боднарчук І. О., Кудерська І. О., Новошицька В. І., Куляша М. В. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,43 Мбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 154 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/57364>

8. Сироїд Т.Д. Міжнародний захист прав людини: навч. посіб. / Т.Л. Сироїд, Л.О. Фоміна. – Харків : Право, 2019. – 310с.

9. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с. URL : <https://bit.ly/3QSTxEL>

10. Тертишник В.М. Права і свободи людини: підручн. Київ: Алерта, 2022. 432 с.

11. Vesting T. *State Theory and the Law*. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing. 2022. 256 p.

12. Grygor O., Krysiuk Yu., Boyko A., Zubov V., Sinegub I. (2021). Correlation between Philosophy and Theory of State and Law. *Estudios de Economia Aplicada*, 2021, vol. 39 no. 5.

Рекомендована література

1. Ломжець Ю.В. Права людини та їх захист у сучасних реаліях : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Ю.В. Ломжець, Ю.А. Бойко, К.О. Дубова, М.О. Філіппських; за редакцією Ю.В. Ломжець ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова. Миколаїв : Видавництво Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, 2020.

URL: <chromeextension://efaidnbmnmbnbpcajpcglclefindmkaj/https://jurkniga.ua/contents/rava-lyudini-ta-ikh-zakhist-u-suchasnikh-realiyakh-navchalny-posibnik.pdf>;

2. Правознавство: навчальний посібник, за заг. ред. С.В. Петкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с. URL: [chromeextension://efaidnbmnmbnbpcajpcglclefindmkaj/https://duan.edu.ua/images/staff/department s/law/Files/ pravoznavstvo.pdf](chromeextension://efaidnbmnmbnbpcajpcglclefindmkaj/https://duan.edu.ua/images/staff/department%2Fs%2Flaw%2FFiles%2Fpravoznavstvo.pdf);

3. Петков С.В. Права і свободи людини та їх дотримання під час дії воєнного стану. Центр навчальної літератури. 2022. 304с.

4. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник / кол. авторів ; за ред. О. Б. Онишко. Львів. Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 540 с. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5215>

Основні нормативно-правові акти:

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>;

2. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16.12.1966 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042;

3. Конвенція Ради Європи про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004;

4. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text;

5. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18.12.1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text;

6. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання від 10.12.1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text;

7. Міжнародна конвенція про захист прав всіх трудящих-мігрантів і членів їх сімей від 18.12.1990 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_j82#Text;

8. Міжнародна конвенція про захист усіх осіб від насильницьких зникнень від 20.12.2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text;
9. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043;
10. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015;
11. Конвенція про статус біженців від 28.07.1951 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_011#Text;
12. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text;
13. Конституція України від 28.06.1996 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>;
14. Конвенція про права осіб з інвалідністю від 13.12.2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text

Інтернет-ресурси:

- Офіційний веб-портал судової влади України: <http://court.gov.ua/>
Офіційний веб-портал Верховної Ради України: <http://rada.gov.ua/>
Офіційний веб-сайт МЮ України: <https://minjust.gov.ua/npa>
Офіційний веб-сайт МВС України: <http://mvs.gov.ua/>
Офіційний веб-сайт МОЗ України: <https://moz.gov.ua/nakazi-moz>

